

МИКОЛА ТИЩЕНКО.

ІНСТРУКЦІЯ КИЇВСЬКОГО МАГІСТРАТА МАГІСТРАТСЬКОМУ ГОРОДНИЧОМУ 1757 РОКУ.

1757 року Київський магістрат утворює посаду городничого для тої частини м. Київ, яка була в його завідуванні, себ-то для Подолу та його околиць. До того, очевидно, магістрат не мав такої посади й утворив її під тиском київської поліцеймейстерської контори та губернатора, за наказом з Сенату.

Поліцеймейстерів ми бачимо в Києві з 1734 року. В указах з головної поліцеймейстерської канцелярії київській поліцеймейстерській конторі та в промеморії з тієї ж канцелярії на ім'я київського генерал-губернатора графа фон-Вейсбаха за 1734 рік зазначалося, що київський поліцеймейстер повинен „чинить исполненіе и смотреніе токмо въ верхнемъ городѣ Киевѣ и в Кіево-Печерской крѣпости“, що ж до Київського Подолу то тут мусив порядкувати магістрат і поліцеймейстерові наказувалося не втручатися в його обов'язки. У віданні поліцеймейстера повинні бути виключно росіяне, що жили в Києві¹).

Але згодом почали виникати суперечки поміж магістратом та поліцеймейстерами. Виконуючи накази головної поліцеймейстерської канцелярії про боротьбу з безпашпортними, біглими та розбійниками, київська поліцеймейстерська контора наказала магістратові завести по всіх вулицях Подолу рогатки та приставити до них вартових, які б стежили за людом, що прибував на Поділ, щоб між ним не було яких підозрілих осіб. Поліцеймейстер, він же і квартирмейстер, А. Літвінов складає в 5 пунктах „предосторожности“, а подаючи їх 21/III 1747 р. в київську губернську канцелярію просить затвердити. Київський губернатор затвердив їх майже без усяких змін. За цими пунктами передбачалося переписати всіх зайшлих людей, як у верхньому Києві, так і на Подолі, з перевіркою їх паспортів. Тих, хто не мав останніх і не міг виставити за себе порукою декілька чоловіка, слід було заарештувати й, перевівши слідство, відправляти їх до попереднього постійного місця перебування. Надалі всякий, хто прибуде до Києва, мусив з'явитися до поліцеймейстерської контори, де перевірялися б їх паспорти. Ніхто не мав права прийняти до себе зайшлу людину не сповістивши про це поліц. контору. До цього приїзджі до Києва росіяне—купці, маркитане, та інші реєстрували свої паспорти „у состоящих в старокіевской крѣпости командировъ, а в Кіевѣ нижнемъ городѣ на Подолѣ у содержания карауловъ кіев. гарн. афицеровъ, которые по старому нарѣчію называются столниками“; тепер за цим мусили звертатися до поліцеймейстерської контори. Що ж до приїзджих до Києва з інших місць на прощу та за своїми

¹ Про перших київських городничих дивись—А. Андрієвскій—Ист. Матеріали изъ архива Кіев. Губ. Прав., вып. 8, ст. 70, та вып. 6, ст. 20—21.

потребами, то як це повелося з давніх часів, дозвіл на в'їзд та виїзд вони мусили одержувати від київської губ. канцелярії. Київський в'їт Войнич мусив завести рогатки на Подолі, призначати до них караули, стежити за чистотою на Подолі, а як саме це все перевести в життя, то мав за інструкцією звернутися до поліцмейстерської контори¹⁾. Такий головний зміст поліцмейстерських пунктів. Але магістрат відкидав право поліцмейстера втручатися в його обов'язки, а покликаючися на привілей м. Києву польського короля Яна Казимира з 31.IV—1649 року, яким надавалося право міщанам обірати на уряди своїх людей „по разуму, способности и достоинству“, хтів завести свого городничого для Подолу, який би, за магістратськими вказівками, виконував поліцейські обов'язки.

Суперечки магістрата з поліцмейстером особливо загострилися в 1748 році, в якому збільшилося число грабіжів на Подолі, а поблизу Києва засіла велика розбійницька ватага, що робила наскоки на місто. Щоб знищити останню київ. губ. канцелярія виріядила проти розбійників офіцера Арсенєва з загоном солдат. Але не так, очевидно, легко було боротися з розбійниками, „ибо оные воры столь зло отважно поступали, что из оной командированной партии несколько человекъ ранили, а протчимъ неприличны ругательства починили и самого того порутчика взявъ къ себе яко въ пленъ держали и с немалымъ ругательствомъ били немилостиво“. Все таки загонові вдалося забити одного з розбійників і привезти його до Києва. Тут то й виявилось, що забитий був подільським міщанином, сином бувшого цехмістра кушнірського цеху, Іваном Пекліченком. За постановою київ. губ. канцелярії тіло забитого було повішено, очевидно, щоб настрашити інших. Але треба було боротися й далі з розбійниками; київ. губ. канцелярія підсиливши попередній загін шістьма обер-офіцерами та солдатами знову виряджає їх проти останніх. Знову боротьба була вперта, одного солдата розбійники забили, а капрала та одного солдата поранили. На сей раз загонові пощастило взяти в полон двох розбійників, з яких один був підільським міщанином. На допиті в губ. канцелярії піймані призналися, що жили вони з товаришами по над 10 чоловіка на Подолі в київського міщанина П. Кривого, відцїля на початку 1748 року виходили вони на грабіж та розбійництво, як в околиці Києва, так і по всій Україні і в пограничні польські села. Як заграбоване майно так і гроші збували вони подільським міщанам.

Ці події загострювали суперечки київського поліцмейстера з магістратом. На думку першого вони могли статися тільки через те, що магістрат не вживає ніяких заходів проти перебування розбійників та иншого підозрілого люду на Подолі, покриває своїх міщан, що беруть у цьому участь, і не хоче допустити поліцмейстера встановити свій контроль та військову варту на Подолі. Ці свої міркування й виклав у 1748 році поліцмейстер у донесінню головній поліцмейстерській канцелярії. Остання передала цю справу Сенатові й вимагала поширення влади київського поліцмейстера й на Поділ і щоб магістрат завів рогатки по улицах. Але в Сенаті справу було вирішено не на користь київській поліцмейстерській конторі. В Сенатським указі на ім'я київського генерал-губернатора Леонтьєва, з 15.XI—1748 року, ми знаходимо такі міркування й постанову Сената в цій справі.

Перевірявши ніби то всі привілеї місту Києву, яких надали були

¹ Ibidem, вып. VI, 21—25.

королі польські та підтвердили потім московські царі, а також грамоти останніх, якими між иншим наказувалося київським губернаторам захищати міщан од різних кривд та утисків, а головне, беручи на увагу привілеї польського короля Сигізмунда I, з 1544 року, в якому написано: „должны они мещаня киевские имѣть право майдебургское во вѣчные роды, а от другихъ прав и ото всехъ звычайевъ противныхъ тому праву выключаются и свободными и вольными чинятыся и никто ихъ през себя к отвѣту кромѣ войта призывать не имѣеть и ни до какихъ винъ и до заплаченія оныхъ насиловать не должны“, Сенат і гадає, що все це не дає права київському поліцмейстерові втручатися в лад, що його магістрат запровадив на Подолі. Тим більше, що й царський указ з 23.IV—1733 р., який наказував завести поліцію по губернських та провінціальних містах, треба тлумачити так, що в Києві мусив бути поліцмейстер для верхнього міста Києва-Печерська, де міститься губернське правління й де є фортеця, а не на Подолі, де міщане мають свої права і підлягають владі київського магістрата. Сенат наказує тому не втручатися київській поліцмейстерській конторі в справі Подолу. Але все ж беручи на увагу привілеї польського короля Сигізмунда II Августа місту Києву з 8.III—1554 року, який об'явив київський магістрат у посольському приказі й де написано, що „должны они киевскія мещаня, по силѣ обыкновенія давняго, караулы содержать и окликывать въ замку“ та грамоту царя Олексія Михайловича 7162 року, якою наказується міщанам самим себе оберегати в місті, а також, зважаючи на вище наведені відомості про розбої поблизу Києва, магістрат все ж мусив завести від себе рогатки на Подолі, приставити до них вартових, а на випадки пожеж, мати потрібні пожежні інструменти. А як усе це перевести в життя, то про це мусив поіклуватися київський генерал-губернатор, видавши „за своєю рукою пункты“ магістратові, з надсилкою Сенатові копій з цих пунктів.

Отже, наслідком цього Сенатського указу та, очевидно, заходів київського губернатора що до виконання останнього, київський магістрат і вирішив завести посаду городничого, на яку призначає Якова Павловського. Останньому магістрат видає інструкцію, в якій доволі докладно зазначає його обов'язки.

Звертаючись до самої інструкції, ми бачимо, що вона поділяється на 21 розділ. Часті пожежі в місті, які знищували багато будинків, примушували звертати особливу увагу на це та вживати різних засобів проти виникання останніх. Тому то цілих чотири розділи інструкції присвячено обов'язкам городничого що до боротьби з пожежами. Беручи на увагу, що пожежі виникають через те, що коміни в багатьох будинках плетені з хворосту та обмазані глиною, а дахи з очерету та соломи, городничому наказується де знайде він такі коміни та дахи наказати власникам порозкидати їх, хай вони роблять дошчаті дахи та цегляні коміни (розд. 4). Кожний власник мусив зробити до будинку драбину, та завжди мати в подвір'ю бочки з водою. Коміни треба було часто вичищати від сажі. Городничий мусив організувати з цехових людей, що повинні були перебувати на пожежу з різним приладдям, гасіння пожежі, а також оберегати, щоб не розтягувалося майно з пожежі та инше. З тих же цехових треба було організувати варту, яка б ходила по місту в день і в ночі й попереджала б про пожежу¹.

¹ Про пожежі в Києві дивись—А. Андрієвській—Истор. Матер., вып. 2, ст. 31 та вып. 7, ст. 58, 76.

Пеключись, щоб не порушувалися стародавні привілеї магістрата на виключне право шинкувати горілкою в місті та право складу товарів, магістрат звертає й на це увагу городничого. Відомо яку уперту боротьбу вів магістрат з київськими козаками та почасти з монастирями за право шинкувати горілкою¹. Городничий і мусив викорінювати це таємне шинкування горілкою. Стежити також за тим, щоб привезену на байдаках горілку власники продавали тільки за магістратським дозволом (розд. 6—7). Коли привозилося на подільські базари збіжжя, то городничий мусив наглядати, щоб продавалося воно до полудня населенню на його потреби, а потім уже власникам гуралень на гуральництво (розд. 11). Вага у крамницях і в базарних рядах повинна бути правдива, а мірки на продаж напоїв по шинках щоб були з магістратським тавром (р. 13). Право складу товарів вимагало, щоб приїзджі до Києва купці не розпродували свої товари в раздріб, а тільки на гурт. Купці, очевидно, не завжди дотримувалися цього правила, а тому городничий мусив стежити за цим і докладати про це магістратові (роз. 14). Городничий мусив також стежити: за станом міських веж, стін та полісадників, чи не потребували вони ремонтів (р. 17), за вулицями, щоб їх під час торгу не запруджувано возами (р. 12), щоб вони були полагождені, а також щоб були полагождені мости та канали (роз. 9) і не запруджувалася вода на цих вулицях (р. 10), а власники щоб не загорювали вулиць будівлями (р. 18). Колодязі, з яких воду труби постачали населенню, треба було держати в належній чистоті, а майстер, якого спеціально приставлено було до цих колодязів, мусив своєчасно ремонтувати їх (р. 19).

На городничого покладалося також стежити, щоб ворів, розбійників та різного безпашпортного люду не переховували на Подолі, а тому, щоб без відому магістрата, цехмістрів та сотників ніхто не приймав до себе зайшого люду, всіх же підозрілих людей, а також блудників та блудниць, городничий повинен був арештовувати та приводити в магістрат (р. 5 та 16). Заборонять також улаштовувати, за стародавнім звичаєм, кулачні бої, де тільки для цього не збірався б нарід (роз. 15). Оглядати в'язниці, щоб не було таємних ходів, через які могли б втекти в'язні, останніх ні в якому разі не звільняти без магістратського розпорядження, а про становище в'язниці та про колодників докладати що-тижня магістратові (р. 21). Що не передбачено інструкцією й могло виникнути під час виконання городничим своїх обов'язків, то про це він мусив докладати магістратові, сам же не повинен був втручатися в те, що йому не доручено і нікого не безчестить (р. 23).

За працю городничому призначалося річних 40 карбованців „и всё тѣ аксѣденци, что рочные лавники получают“ (роз. 22).

Такий зміст у головних рисах тієї інструкції, яку ми наводимо в цілому нижче.

¹ Ibidem, вып. VI, 100—212, VII, 157, 214 та інші, а також див. мою статтю „Боротьба київ. козаків з магістратом за право шинкувати горілкою“. У. А. Н. Праці Комісії для вивч. західно-руського та вкр. права, 1926 р. вып. II, 198—217.

Копія.

По указу ея императорскаго величества самодержицы всероссійской изъ Кіевскаго магистрата городничему Якову Павловскому.

Інструкція¹.

По высочайшимъ высокомонаршимъ магистрату кіевскому всемілостивѣйше жалованнимъ грамотамъ велѣнно оному магистрату, что каснется къ ползѣ городской и народной, всякіе устраевать порядки яко то о содержаніи городской чистоты, о опасности отъ пожарнаго случая, о престѣченіи потаемныхъ подступныхъ и неукразныхъ шинковъ, о поимки бродягъ, воровъ и разбойниковъ, безмѣстныхъ и безъпаспортныхъ бурлакъ и прочихъ градскихъ потребностей, и воисполненіе оныхъ высокомонаршихъ магистрату кіевскому жалованныхъ грамотъ, въ ономъ кіевскомъ магистратѣ опредѣлено для исправленія всего того чрезъ нынѣшній 1757 годъ быть вамъ городничимъ и въ помощь къ вамъ одному уряднику и изъ слугъ магистратовыхъ W. W. человекъ и привести васъ на то званіе въ соборной успенской церквѣ къ присяги, которую вы сего числа и выконали, дать вамъ сію инструкцію и, принявъ оную, имѣете поступать по нижеслѣдующему:

1. Во время случившагося, чего Боже сохрани, пожара, заготовленные при магистратѣ инструменты, а именно кручье, вили, лѣсницы, парусы, щиты ручніе, ведра, цебры, топоры, лопаты и с водою бочки, лѣтомъ на возахъ, а зимою на саняхъ, взявъ слѣдовать къ оному пожарному мѣсту изъ возможныхъ способы тотъ пожаръ гасить и к тому собравшихся людей, дабы напрасно нестояли, всеми мѣрами понуждать и къ скорому окончанію привести и въ далшее разширеніе недопускать и не скорить с того пожара самимъ вамъ и подчиненнымъ вашимъ до того пока совсѣмъ угашенъ и истребленъ огонь будетъ, чтобъ же при томъ пожарномъ случаи грабительства, воровства, дракъ и нѣкакыхъ непотребныхъ поступокъ оказыватись и дѣйствіемъ производиться не могло, окружить то пожарное мѣсто сторожею вѣдомства магистратоваго цеховыми и сотенными людьми и ктобъ что зъ пожара тайно или явно несть могль, таковаго, кто бы онъ нѣбилль, взявъ отдавать въ магистратъ подь арестомъ и отомъ представлять подлежащему дочего доведется опредѣленію,

2. По утушеніи пожара и расположеніи сторожи, цеховъ и сотень всѣ ли з надлежащими по расположенію ихъ з инструментами на пожару были освидѣтельствовать, а кто безъ опредѣленнаго себѣ инструмента на пожару явится или неявится, тѣхъ списавъ представить въ магистратъ для наказанія, да и отъгуду тотъ пожаръ изъ якого случая вѣщался и сколко дворовъ згорѣло изъслѣдовавъ донести въ магистратъ, а посколко человекъ цеховыхъ и сотенныхъ людей изъ якими инструментами выходитъ должно, о томъ с присланныхъ в магистратъ от оныхъ цеховъ и сотень вѣдомостей сочиненъ краткій екстрактъ, якого точна копія за справкою вамъ вручается, по которой вамъ, какъ пожарныхъ инструментовъ, так и опредѣленныхъ къ тѣмъ людей, всѣ ли въ готовности находятся, ежечасно, а не болѣе какъ въ мѣсець, свидѣтельствовать.

3-е. Способнѣйшаго ради отъ пожарнаго случая предъусмотренія и оберегателства чрезъ тѣхъ магистратскихъ слугъ приказывать во

¹) Инструкцію разом з листуванням з приводу заведення Кіїв. магистратом городничого знайдено в Кіїв. Ц. Ар. Ст. Спр.—фонд „Старих справ XVIII ст.“ № 17582. Частина цієї справи зотліла, а тому прийшлося поновити де які місця інструкції. Поновлене місце ми брали в дужки.

всѣхъ жилихъ дворахъ, дабы на кровлѣ хоромніе подѣлани были драбины и въ домѣхъ въ бочкахъ или кадкахъ всегда содержана была вода безъ премѣнно и комены почасту вычищиваны были, а будибы кто могль у противность сего то чинить, таковыхъ брать и в магистратѣ ко опредѣленію представлять.

4-е. Во ономъ магистратѣ, зъ многихъ представлений не безъ извѣстно, что въ нѣкоторыхъ здешнихъ обывателей въ городѣ и за городомъ имѣются комины плетенные и кровлѣ соломенные и очеретные с чего к томужъ пожарному случаю состоить опасность, сего ради велѣтъ вамъ тѣмъ обывателемъ неотмѣнно оныя плетенные комины сломать и таковыя кровлѣ с хатъ поскидать, а подѣлать комины камянные, а хаты покрыть дранью, дабы чрезъ то никакой опасности и вреду слѣдовать не могло, и яко подь нынѣшное весеннее время уже начали авляться пожари и нѣкоторыя опасніе знаки, въ предосторожность же всего того и недопущенія ко умноженію такова зла во ономъ магистратѣ опредѣлено, чрезъ нынѣшное и въ предъ слѣдующее весеннее и осеннее время, въ городѣ и за городомъ днемъ и ночью содержать обход перемѣнно и для оного нарядит из главныхъ цеховъ и другихъ також из сотенъ посполитыхъ крамарской и малярского собранія съ десяти дворовъ по человѣку, а отъ реестровой корогвы шесть человѣкъ и оныхъ по прошествіи всякой недели, не дожидая отъ магистрата кievского приказа, тѣмъ цехмистрамъ сотникамъ и десятникамъ перемѣнять другими поочередно, дабы однимъ предъ другими не было обѣды, о чемъ в тѣ цехи сотнѣ и десятки и крѣпкіе отъ магистрата даны приказы и для того и тѣмъ людемъ, якожь то къ должности вашей касается, быть въ вашемъ же вѣдомствѣ и засобраніемъ оныхъ, придавъ къ нимъ вышеописанного въ помощь къ вамъ опредѣленного врядника, велѣли оному въ городѣ и за городомъ вездѣ по улицамъ распредѣля партіями днемъ и ночью тотъ обходъ и объездъ содержать, и отъ того пожарнаго случая крѣпкое и недреманное имѣть смотрѣніе и вездѣ в городѣ и за городомъ найкрѣпко приказать дабы нѣкто между жильемъ нискакого ружья поднинѣшное время стрелять недерзалъ наблюдать и что происходитъ будет, въ магистратѣ кievскій висечасно рапортовать.

5-е. Понеже зъ разныхъ мѣстъ въ Кіевѣ обрѣтаются люде, между которыми сискаться могутъ и сумнительніе и саміе воры и разбойники, о коихъ всѣмъ вѣдомства магистратоваго подчиненнымъ то есть цехамъ и сотнямъ отъданы приказы, дабы нѣкто безъ вѣдома магистратоваго також цехмистровъ и сотниковъ въ доми къ себѣ, на жилье, во услуженіе и на ночлѣгъ непринимали, а именно бѣглихъ солдатъ, драгунъ матрозовъ и крестьянъ и безъ пашпортныхъ всякого званія людей, для того и вамъ яко городничому отомъ же вѣдать, и по усмотрѣнію вашему кто сумнительенъ окажется, не имѣя пашпорта, безъ мѣстно живеть, безъдѣлно бродить, пянствуетъ, и по ночамъ шатається, таковыхъ ловить и приведе въ магистратѣ представлять для изслѣдованія и опредѣленія, да и оной объездной командѣ о провѣдываніи таковыхъ сумнительныхъ и бродящихъ людей и буде оныя гдѣ являються о взятіи ихъ и представленіи въ магистратѣ накрѣпко приказывать.

6-е. Вънутрь и внѣ города Кіева называемаго Подола потаемніе и явніе неуказніе умножились шинки, отъ которыхъ магистратовымъ шинкамъ знатная помѣшка въ продажѣ напитковъ паче же горѣлки дѣлається, оныя изслѣдовавъ прилѣжно всѣми мѣрами надсматривать и подкупивъ вѣрною покупкою, дабы можно безъ сумнительства до-

казать взявъ отъ столника опредѣленныхъ солдатъ и отъ магистрата учрежденныхъ людей, напитки вынявъ, питцовъ и продавцовъ, не смотря кто они и какова званія ни есть, приводить въ магистратъ для изслѣдованія и поступления с нимъ по указамъ и другимъ крепостямъ.

7-е. Въ пресѣченіе оныхъ подступныхъ не указныхъ шинковъ и чтобъ восторонно нѣкто не покупалъ ни куфами, а нѣ мѣлками мѣрами ни откого горѣлки, у рѣки Днѣпра у пристаняхъ смотрѣть и кто какимъ судномъ къ берегу пристанетъ, взявъ отъ приезжающаго вѣдомость, сколько куховъ горѣлки простой водки и вишнѣвки имѣтимется, учинить ревизію, а позревизованіи чтобъ мимо вѣдома магистратовое нѣпродавано, но кому продано будетъ, доносилъ бы въ магистратъ приказывать, буди же что въ отмѣну явится, зъ такимъ поступлено быть имѣетъ по указамъ, тожь чинить съ привозимою на возахъ и саняхъ горѣлкою.

8-е. По мостамъ и главнымъ улицамъ, при которыхъ и канавы копаны и повсѣмъ проезжимъ улицамъ чистоту содержать, и чтобъ нигдѣ мертвечини и навозу по улицамъ никто небросалъ, частіе чинить заказы, и всегда по онимъ ради надсматриванія объездить, и что исправно и неисправно и въ якихъ именно мѣстахъ увѣдавъ въ магистратъ доносить, для которой обездки имѣете взымать вы себѣ испочты лошадь.

9-е. Для починки оныхъ мостовъ и каналовъ по учиненію аккуратной смѣты, и вѣдомости, лѣсу надобного, плотниковъ и другихъ работниковъ требовать отъ магистрата, у правящихъ господъ бурмистра и райци безъ излишества и по полученіи требуемого, дабы излишнее во употребленіи не было и работники туне денегъ невзимали, и гноевози всегдашнюю имѣли зъвозку земли на показанное мѣсто, прилѣжное смотрѣніе и наблюдательство имѣть нелѣпно, ослушности же чией представлять безъ законснѣнія.

10-е. Понеже архимандритъ братскоучишного монастыря Манасія Максимовичъ чрезъ присланные въ кievскую магистратъ письма объявляеть, что живуціе на земли оного брацкаго монастыря зашколами академійскими кievскіе граждане вывозять навозъ на улицу, защищая свои дома отъ теченія воды, а тѣмъ де самимъ спирають воду въ академійскіе школы, зъ чего де слѣдоватиметь фундаменту каменному порчѣ немалая, и просить дабы онимъ обитателемъ то запретить и оную улицу укрепить, для укрепления же оной имѣющогось на цвинтарѣ брацкаго монастыря негодячогоса нагрузу брать невозвращають, для того вамъ оный навозъ освидѣтельствовать и изслѣдовавъ съ коихъ дворовъ оной последовалъ велѣли тѣмъ хозяевамъ за городъ оной вивестъ и въ пристойномъ и неопасномъ мѣстѣ, которое сами вы имѣете имъ показать скидать и впредѣ оного навозу отнюдь ни подкакимъ видомъ тамо не скидать, подъ опасеніемъ зато наказанія, притомъ буди оная улица такъ гнила и опасна, какъ въ тѣхъ писмахъ оный архимандритъ показуеть, имѣете чрезъ тѣхъ же магистратскихъ людей и гноевозовъ исправить и в доброе состояніе привести, дабы какъ въ проездѣ трудности, такъ особливо и тѣмъ академійскимъ школамъ, яко в томъ общей состоить интересъ, вреду быть не могло.

11-е. Привозимой съ заграници и изъ заднѣпра всякой хлѣбъ зерной и молотой, на площадѣ житной торгъ прозиваемой, продавать охочимъ людямъ для домовой нужды и въ яткахъ продажу перепечайкамъ дозволять, а винокурникамъ пачеже подрядчикамъ ни подкакимъ видомъ покупать, а продавцамъ продавать до полудня запретить, по

полуднѣ же продавать всѣмъ позволять невозбранно и то безъ подвиженія цѣнѣ, удаляя дорожнѣту.

12-е. Приезжающимъ з дровамы, з сѣномъ и протчими вещами по улицамъ отъ воскресенской и бискупской брамѣ велѣть становится по одной сторонѣ улицѣ, а не опобоймъ улицъ сторонамъ, дабы проезжающимъ тѣсненія и остановки небыло.

13-е. Во всѣхъ торговыхъ рядахъ и лавкахъ, фунты безъмины локты и аршины били бѣ правдивіе, и тѣми всякіе товары и другіе вещи продавано бѣ праведно безъ обманно и безъ хитрости самымъ вамъ наблюдать, такожъ и пошинкамъ всякой напитокъ мѣроу правдивоу печатною магистратовоу шинкари продавати бѣ досматривать, и буди в чѣмъ з вышеописанныхъ оказалась бѣ откого каковая противность о томъ доносить в магистратъ немедленно, совсякою вѣрною и аккуратною исправностію безъ посягательства, подѣ опасеніемъ за неправедной доносъ отвѣта и истязанія.

14-е. Притомъ понеже высококомонаршими кievскому магистрату жалованными грамотами накрѣпко запрещено приезжимъ в Кіевъ торговимъ людемъ на обиду кievскимъ мѣщанамъ в лавкахъ с ними неседѣть и никакихъ товаровъ влоктѣ фунты и золотники непродавать, да в состоявшемся вновь таможенномъ уставѣ прошлаго 1755 году декабря 1 в главѣ 6, пунктѣ второмъ напечатанно: приезжимъ во всѣ города из другихъ городовъ купцамъ товары свои съкладивать въ гостинныхъ дворахъ и въ протчихъ мѣстахъ гдѣ въ которомъ городѣ съкладка товаровъ позволена и продавать оные товари тамошнимъ гражданамъ и приезжимъ купцамъ обтомъ, а в рознь на чужихъ городахъ отнюдъ непродавать, чего смотрѣть отъ магистратовъ, а ежели кто вразличной продажи товаровъ будетъ пойманъ у такихъ тѣ товары кои в рознь онъ продавалъ конфисковать и отдавать в награжденіе половину тому кто оное усмотрѣлъ, а кто затѣявъ напрасно станеть доносить в томъ во всемъ такожъ и виемкахъ поступать какъ о утаенныхъ отъ пошлинъ товарахъ положено. Всилу которыхъ высококомонаршихъ кievскому магистрату жалованныхъ грамотъ и таможенному уставу прошлаго 1756 году марта--отъ оногo кievского магистрата во все народное (извѣстіе) писано и опубликовано, дабы в Кіевѣ на Подолѣ приезжіе купцы и всякого званія люде, в томъ числѣ жители вишняго города и протчіе великороссійскіе, товары свои продавали здѣшнимъ мѣщанамъ обтомъ, а врознь бы отнюдъ непродавали, а ежели бы кто и затѣмъ товары свои в рознь продавать могъ, то с таковыми поступлено будетъ в силѣ онихъ крепостей. А нынѣ с купечества кievского и зъ другихъ кievскихъ жителей нѣкоторые приходя въ кievской магистратъ приносятъ жалобу, что надтѣ высококомонаршіе грамоты и установленія, приезжіе з разныхъ мѣстъ греки и другіе промышленники товары свои продають не обтомъ но в рознь, коихъ де имъ в продажѣ ихъ товаровъ не малое препятствіе и убитки происходятъ, для того вамъ освидѣтельствовавъ, буди кто съ приезжихъ грековъ и другихъ промышленниковъ товары свои в рознь а не обтомъ продаеть, онымъ ту продажу силою вышеписанныхъ высочайшихъ грамотъ запретить, и впредъ ихъ к тому не допускать, но ежели они пожелаютъ зде товары свои продавать, продавали бѣ обтомъ, буди же кто с тѣхъ приезжихъ купцовъ и другихъ промышленниковъ могъ спорить онихъ взявъ представлять ко опредѣленію в магистратъ.

15-е. Кулачной бой, и зборъ, буди гдѣ в городѣ или за городомъ, либо на горахъ, албо зимою на ліоду окажется, разгонуть и заводчиковъ и спорныхъ лова приводить в магистратъ для наказанія.

16-е. Блудниковъ и блудницъ совершенно провѣдавъ, представлять объ онихъ тотъ часъ в магистратъ для допросу и опредѣленія.

17-е. О городовыхъ башняхъ и стѣнахъ такожъ и о полисаднику ука(зною) добротою состояніи находимутся и нетребуютъ ли стѣхъ репараціи объявлять.

18-е. По улицамъ от грунтовъ волнихъ и куничнихъ когда кто огорожу или строеніе производятъ не чиненобъ стѣсенія присматривать и приказывать, и буди кто улицы стѣсенія дѣлатиметь недопускать и о томъ в магистратъ доносить, да и лѣсу колоды на улицахъ нескладивать, смотрѣть на деревьяхъ садовыхъ робацтва или гусѣни не было бъ приказывать господамъ очищать, а о непослушнихъ в магистратъ объявлять.

19-е. Криницу Фен(л)ицианъ и другіе колодези отъ которыхъ трубами к рагушѣ вода идетъ наблюдать почасту и опредѣленному к тому майстеру приказывать очищать, а что при томъ спортится представлять и требовать исправленія такожъ и тѣхъ трубъ досмотрщику осмотренія прилѣжномъ и добропорядочномъ содержаніи притверждать, понеже теченіе тѣми трубы воды, всему городу и народу самонужно.

20-е. Обрѣтаючимся при острогѣ караулнимъ найстрожше приказывать дабы они надъ содержачимсь тамо колодниками крѣпкое и недреманное имѣли смотреніе, чтобъ оне чрезъ ихъ несмотреніе какова способу к побѣгу сискать не могли для чего и самимъ ежедневно тѣхъ колодниковъ пересматривать, не явится ль в нихъ каковыхъ способныхъ къ выходу и убѣгу орудій, или в томъ же остроги опаснихъ мѣстъ и будибъ что могло явится тотъ часъ представлять в магистратъ.

21-е. Въ тотъ острогъ безвѣдома и письменного приказу какъ принимать такъ и на свободу отпускать никакихъ колодниковъ не имѣете но кого от магистрата повелѣнно будетъ отпустить и в томъ остроги одержать потому и действовать вы должны, и какъ о состояніи оногo острога, такъ и особливо и о тѣхъ колодникахъ, имѣете вы понедельно въ магистратъ рапортовать.

22-е. Будучи же вамъ всемъ званіи получать годового жалованья сорокъ рублей и всѣ тѣ аксѣденціи что рочные лавники получаютъ чего о произвожденіи вамъ кому надлежало отъ магистрата кievского и предложено.

23-е. Понеже всего аккуратно всей инструкціи описать невозможно для того вамъ, что еще къ ползѣ и интересу градскому потребности усмотрите поприсяжной своей должности тотъ часъ имѣете представлять в магистратъ и дожидать на то резолюцій, и во всемъ томъ поступать такъ какъ вѣрному и доброму ея Императорскаго величества рабу благопрістойно есть, а въ непорученное не вступать, и никого безъчестить и бить самимъ собою безъ доклада магистратского не держать, подѣ опасеніемъ за то все по указамъ е. им. величества штрафа.